

ANEXE

Pentru că reproducerea integrală a corpusului cu care am lucrat este aproape imposibilă¹ (ar ocupa mult peste 1000 de pagini de text), anexăm aici două eșantioane, precum și un exemplu de microcorpus adnotat după metoda ICE (*International Corpus of English*).

ANEXA 1

Corpus-Text de 2000 de cuvinte, adnotat după metoda ICE²

<#> Deși presupun [GN notația zilnică]^{/1}, ceea ce în [GN condiții obișnuite] ar echivala cu [GN înregistrarea sistematică a banalității]^{/2}, [GN jurnalele de călătorie] sunt, prin [GN natura lor], excepționale^{/3}: stimulate de [GN expediția]^{/5} pe care o consemnează^{/4}, ele încep^{/5} și / se și sfârșesc o dată cu ea, o dată cu [GN nemaipomenitul eveniment]^{/6} care se cere transcris pe hârtie^{/7}. Dacă ajung^{/8} să fie publicate^{/9}, înseamnă^{/10} că-și onorează cu brio [GN statutul].^{/11} [GN O călătorie neinteresantă] nici nu [GN și]-ar merita [GN cronică].^{/12}

Ei bine, față de [GN standardele oricum ieșite din comun ale genului], [GN cartea de față] adaugă încă [GN un strat de excepționalitate] datorat [GN călătoriei cu totul și cu totul neobișnuite]^{/13} pe care o relatează pas cu pas.^{/14} [GN Autorul jurnalului] a participat la [GN o expediție continentală]^{/15} cum alta n-a mai fost^{/16} și / poate^{/17} că nu va mai fi vreodată: [GN una literară, multinațională și intens simbolică...]^{/18}

[GN Simbolistica] a fost esențială în [GN toată această aventură extraordinară]^{/19} – și / asupra ei voi insista în [GN cele]^{/20} ce urmează^{/191+}

[GN Inițiatorii] și [GN organizatorii proiectului] au pornit la [GN treabă] încă din 1997.^{/21} În [GN etapa lui exploratorie], în [GN vara lui 1998], [GN mesagerii de la literaturWERKstatt berlin] s-au aflat și în [GN România], stabilind [GN contacte], explicându-și [GN intențiile], cerând [GN sprijin].^{/22} Era în [GN zilele BOOKAREST-ului], [GN târgul nostru bucureștean de carte].^{/23} Am stat atunci de vorbă, într-[GN o după-amiază], pe [GN terasa La Motor], cu [GN Thomas Wohlfahrt], [GN coordonatorul proiectului].^{/24} Părea [GN ceva năstrușnic și greu de suportat]:^{/25} cine-și poate permite^{/26} să lipsească de acasă [GN o lună și jumătate], [GN timp]^{/27} în care să nu se afle nici în altă parte, undeva, într-un loc anume,^{/28} ci / să bântuie hai-hui, cu trenul, de colo-colo, prin Europa?!^{/29} Sunt obositoare și [GN câteva ore de mers pe calea ferată],

darămite 45 de [GN **zile**]/³⁰ Năstrușnic dar – totodată – interesant:/³¹ era [GN o **idee**], [GN o **idee** trăznită, ingenioasă, atrăgătoare, cu un bun potențial simbolic și mediatic], [GN o **idee** – pe scurt – de succes.]/³² Mai rămânea doar/³³ să fie pusă în practică!³⁴

[GN **Punctul** de pornire] a fost excelent, așadar:/³⁵ la [GN **orizont**] se arăta [GN **anul 2000**]/³⁶ și /se putea imagina [GN **ceva** spectaculos/³⁷ **care** să atragă atenția nu numai asupra schimbării de „prefix“, de secol și de mileniu, asupra marilor evenimente politico-economice sau sportive (tip *Euro 2000*, campionatul continental de fotbal), ci și asupra literaturii]./³⁸ [GN **Grupul** de la literaturWERKstatt berlin] a avut [GN **îndrăzneala**/³⁹ **să** creadă/⁴⁰ **că** da, [GN **febrilitatea**/⁴¹ cu **care** era așteptat primul an cu cifra 2 în frunte/⁴²] poate fi speculată și în favoarea [GN unei **idei** culturale.]/⁴¹ Trebuia/⁴³ **să** fie [GN **una** trăznită, șocantă, simbolică, mediatizabilă.]/⁴⁴ Dacă ar fi fost vorba – de pildă – despre [încă un **program** de traduceri,/⁴⁵ **cum** sunt multe altele în desfășurare,/⁴⁶] [GN **anvergura**] și [GN **impactul**] n-ar fi putut fi atât de mari.⁴⁷ Era preferabil/⁴⁸ **să** fie angrenați [GN **scriitori** în carne și oase], și cât mai mulți, în [GN cât mai multe **locuri**], cu [GN cât mai bună **vizibilitate**]./⁴⁹ Asta presupunea [GN **transport**], deci [GN **costuri**]./⁵⁰ Cu [GN **avionul**] ar fi fost prea scump,/⁵¹ cu [GN **autocarele**] – cam banal./⁵² Așa va fi apărut [GN **proiectul** cu [GN **trenul**]: [GN o **expediție** pe căi ferate], [GN o **caravană** de 100 de scriitori/⁵³ **care** traversează Vechiul Continent în anul 2000!]/⁵⁴ Cu – desigur – [GN **activarea** întregii simbolistici a integrării europene, a diversității culturale europene, a importanței literaturii și a literaturilor pentru identitatea europeană, atât de greu de definit ca numitor comun al unei diversități atât de policrome.]/⁵⁵

Așa s-a urmit/⁵⁶ (îmi vine/⁵⁷ **să** spun: din [GN **gară**]/⁵⁸) [GN *Literaturexpress Europa 2000 / Trenul Literaturii Europa 2000.*]/⁵⁶ S-au găsit și [GN **banii**], și [GN **sprijinul** necesar în țările Continentului],/⁵⁹ drept pentru **care** [GN **expediția**] s-a pornit la [GN **începutul** lui iunie 2000] din [GN **Portugalia**], de la [GN **Lisabona**],/⁶⁰ și /s-a încheiat la [GN **mijlocul** lui iulie] la [GN **Berlin**],/⁶¹ după ce ajunsese către [GN **Est**] până la [GN **Moscova**]./⁶² [GN **Traseul**] s-ar fi lungit peste [GN **limitele** suportabilității],/⁶³ dacă ar fi fost /⁶⁴⁺ **să** treacă prin [GN chiar toate **statele** Europei]./⁶⁴ [GN **Organizatorii**] au făcut și la [GN acest **punct**] [GN o **alegere** cu efect simbolic]:/⁶⁵ au refăcut [GN vechiul **proiect** al drumului Nord-Sud.]/⁶⁶ La [GN **sfârșitul** secolului XIX], [GN **Compagnie Internationale des Wagons-Lits**] a prelungit [GN **traseul** Express-ului de Sud,/⁶⁷ **care** făcea legătura între Lisabona și Paris], până la [GN **Sankt Petersburg**], via [GN **Berlin**], cu [GN o **ramificație** spre Varșovia – Moscova.]/⁶⁸ N-a fost [GN un **succes** comercial],/⁶⁹ **căci** [GN **istoria** agitată a secolului XX] a perturbat [GN **proiectul**]./⁷⁰ Acum, în [GN plină **eră** aviatică și informațională], ca și – pe de altă parte – în [GN plin **proces** de integrare

continentală], din [viziunea paneuropeană ferată (sic!) a lui Georges Nagelmackers, [GN **fondatorul** CIWL], n-a mai rămas [GN mare **lucru**] de utilizat.^{/71} Nu s-ar găsi [GN mulți **călători** obișnuiți/^{/72} **care** să se suie în [GN **vagon**] la [GN **Lisabona**]^{/73} și / să meargă [GN **zile** lungi] cu [GN **trenul**] până la [GN **Moscova**].^{/74} Dar/^{/78} **dacă** se adună totuși [GN vreo **sută**]^{/75} și/^{/76} **dacă** sunt [GN **scriitori**] (plus [GN alte **zeci** de însoțitori, organizatori, ziariști)]^{/76} și/^{/76} **dacă** mai e și [GN **anul 2000**]^{/77} iată/^{/78} **că** [GN **potențialul** simbolic al traseului Nord – Sud] e, ca printr-[GN un **miracol**], resuscitat!^{/79} [GN **Europa**] se integrează și prin [GN **literatură**]^{/80} [GN **Europa**] e [GN un **spațiu** al pluralismului cultural]^{/81} [GN **Europa** anului 2000] e traversată de [GN o **adunare** ciudată, neverosimilă de scriitori/^{/82} [care-i spun ei, Europei,^{/83} **să nu care cumva să-ndrăznească**/^{/84} **să-i ignore!**]]^{/85} Va fi vai și-amar de ea fără ei!...^{/86}

După [GN prima **întâlnire** din vara lui 1998], [GN **organizatorii** de la *literaturWERKstatt*] s-au decis/^{/87} **să** colaboreze în [GN **România**] cu [GN **Ministerul** Culturii,^{/88} **care** a promis [GN **sprijin** financiar],^{/89} iar / pentru [GN **constituirea** echipei de călătorie] – cu [GN **Asociația** Scriitorilor Profesioniști din România – ASPRO/^{/90} (pe **care** o prezidam/^{/91} și / încă o prezidez/^{/92})] și cu [GN **Uniunea** Scriitorilor]^{/90}.

A urmat [GN un lung **șir** de fax-uri, telefoane, apoi *e-mail*-uri], [GN **întâlniri** la București sau prin alte părți]^{/93} (pe [GN **Christiane Lange**], [GN **mâna** dreaptă a lui Thomas Wohlfahrt în coordonarea proiectului] am cunoscut-o în [GN **decembrie** 1999] la [GN **Paris**]^{/94}). **Când** [GN **lucrurile**] au căpătat [GN un **contur**] mai apăsător,^{/95} ni s-a cerut din partea [GN **ASPRO**] [GN **numele** unui participant],^{/96} iar [GN **Uniunii**] – două.^{/97} [GN **Consiliul** ASPRO] a deliberat/^{/98} și l-a propus pe [GN **Andrei Bodi**],^{/99} iar /ca [GN **rezervă**] pe [GN **Traian Ștef**]^{/100} (ni se spusese la un moment dat/^{/101} **că** sunt [GN **bune speranțe**]^{/102} **să** poată pleca și el în [GN **călătorie**]^{/103}), iar [GN **Uniunea**] i-a desemnat pe [GN **Nicolae Prelipceanu**] și pe [GN **Adrian Popescu**]^{/104}.

Până la urmă, de-a lungul [GN **expediției** propriu-zise], între [GN **cei 100**]^{/105} (despre **care** am aflat/^{/106} **că** au fost când mai mulți, spre 103-104, când mai puțini,^{/107} în funcție de **cine** se mai alătura pe drum sau mai abandona maratonul/^{/108}), [GN **prezența** românească] a fost mult mai impunătoare:^{/105} din partea [GN **Republicii** Moldova] s-au aflat la [GN **bord**] [GN **Vasile Gârneț**] și [GN **Vitalie Ciobanu**], [GN **colegii** de la revista „Contrafort“ din Chișinău],^{/109} [GN **unul** dintre trimișii Germaniei] a fost [GN **Richard Wagner**], [GN **compatriotul** nostru emigrat către finele anilor '80],^{/110} iar printre [GN **scriitorii** desemnați de Ungaria] s-a aflat și [GN **Kovacs Andras Ferencz**, poet târgu-mureșean]^{/111}. Cu alte cuvinte, bine infiltrați în [GN mai multe **delegații** naționale], am reușit/^{/112} **să** reprezentăm... [GN patru **țări**]^{/113} Ca/^{/114} – nu-i așa?!^{/115} – [GN o mare **putere** culturală!]^{/114}

<h>[GN *Un sfârșit/ care a durat trei zile*]/¹¹⁶<h>

S-a-ntâmpat – așadar – /¹¹⁷ **ca** [GN **prefațatorul** acestui jurnal] **să** fie implicat în [GN **preparativele** călătoriei]./¹¹⁸ În [GN **primăvara** anului 2000],/¹¹⁹ **când** am fost invitat/¹²⁰ **să** conferențiez chiar la [GN literaturWERKstatt berlin],/¹²¹ am cunoscut și [GN **restul** echipei de organizare],/¹¹⁹ am discutat [GN unele **detalii**]/¹²² și /am adus în [GN **țară**] [GN ultimele **hârtii**]/¹²³ de **care** [GN **participanții**] aveau [GN **nevoie**] ([GN întreaga **operațiune**] presupunând – vai! – și [GN multă **birocrăție**])./¹²⁴ Am urmărit apoi de la [GN **distanță**] [GN **expediția**], păstrând [GN **legătura**] cu [GN **Andrei Bodi**],/¹²⁵ **care** ne-a trimis [GN **corespondențe** săptămânale] la [GN „**Observatorul cultural**“] ([GN **revista**]/¹²⁶ pe **care** o lansasem între timp, la finele lui februarie 2000)]./¹²⁷ După **care** am avut [GN **plăcerea**]/¹²⁸ **să** particip la [GN **programul** berlinez]/¹²⁹ **care** a încheiat – apoteotic, /¹³⁰ **cum** altfel?!/¹³¹ – [GN întreaga **poveste**]]./¹³⁰ Concurând în [GN acest **punct**] [GN **jurnalul** colegului nostru], merită/¹³² – cred/¹³³ – **să**-mi adaug aici [GN **relatarea**], spre [GN **beneficiul** imaginii generale a proiectului]/¹³⁴ [GC pe **care** încerc/¹³⁵ [GC **s-o** schițez în [GN această **prefață**]].]]]/¹³⁶

[GN **Organizatorii** de la literaturWERKstatt berlin] sunt de înțeles:/¹³⁷ [GN o **expediție** atât de mirobolantă] nu se putea încheia iute și degrabă, cu [GN o simplă **coborâre** din tren]./¹³⁸ Și-atunci au gândit [GN un **program** de trei zile], [GN un **sfârșit** de săptămână (vineri, sâmbătă și duminică 14, 15 și 16 iulie 2000)],/¹³⁹ [GC **care** a transformat Berlinul – într-un fel – în [GN **capitala** literară a Europei.]]/¹⁴⁰ [GN **Semne**] peste tot:/¹⁴¹ pe [GN **fațadele** exterioare ale ultracentralei Gări Friedrichstrasse] erau aplicate [GN mari **postere** cu *Trenul Literaturii Europa 2000*]/¹⁴² în [GN diverse **locuri** din oraș] puteai vedea [GN alte **afișe** mai mici], [GN **fluturași**], [GN **publicații** de popularizare a proiectului], ca și [GN **anunțuri** ale manifestărilor berlineze [GPrep din acele zile]], [GN **toate**] în [GN **portocaliul** atrăgător [GA ales pentru întreaga campanie promoțională]]./¹⁴³

[GN **Acțiunile** literare] și de [GN **artă** multimedia] debutaseră cu [GN câteva **ore**] înaintea [GN **sosirii** trenului în gară]./¹⁴⁴ Au urmat [GN o **reuniune** festivă și foarte veselă, [GPrep în **împrejurimi**]], [GPrep la **Berliner Ensemble**], [GN **teatrul** înființat de Brecht], și, [GPrep în celelalte două zile], [GN [GN alte **întâlniri**], [GN **recepții**], [GN **lecturi** publice], [GN un **târg** [GPrep **de** carte] [GA special organizat]], [GN **proiecții** [GPrep **de** filme] [GPrep **în** aer] [GA **liber**]], [GN **reuniunea** organizațiilor partenera ale proiectului], [GN un **festival** de poezie de stradă] – și încă, și încă!/¹⁴⁵ Firește/¹⁴⁶ **că** e [GN o **metaforă**],/¹⁴⁷ **căci** [GN un **oraș** de asemenea mărime] nu se lasă ușor „ocupat“ nici de [GN **scriitori**], nici de [GN **reprezentanții** altor ocupațiuni];/¹⁴⁸ dar, simbolic vorbind, chiar asta a

fost [GN **Berlinul**]: [GN **capitala** – măcar pentru [GN **câteva zile**] – a literaturii europene].¹⁴⁹

[GN **Titulatura** generală a celor trei zile] a fost [GN o **parafrază** la anunțurile de la intrarea trenurilor în gară]: *Literatur kommt an / Sosește literatura!*¹⁵⁰

Simbolice și [GN celelalte generice alese]: *Berliner Bücherfest* / [GN **Sărbătoarea cărților din Berlin**] pentru [GN **târgul** de două zile din Bebelplatz] sau *Weltklang – Nacht der Poesie* / [GN **Sunetul lumii – Noaptea poeziei**] pentru [GN **festivalul** din Potsdamer Platz.].¹⁵¹ Și [GN **instalația** lui Lawrence Weiner].¹⁵² în a **cărei** ambianță s-au desfășurat lecturile de poezie de duminică].¹⁵³ avea [GN un **titlu** filozofico-parabolic, neliniștitor-apocaliptic: *After All / Nach Alles / După toate acestea* sau *La sfârșit de tot...*].¹⁵²

[GN **Vineri**], **către seară**, [GN **expresul** cu scriitorii]¹⁵⁵ **care** au traversat Europa.¹⁵⁴ a descins în [GN **Friedrichstrasse**].¹⁵⁵ [GN **Muzici**], [GN **ziariști** puzderie], [GN **lume multă**].¹⁵⁶ [GN **Mare veselie mare**], [GN **aglomerație**], [GN **gălăgie**], [GN **euforie**].¹⁵⁷ [GN **Speech**-uri de întâmpinare, respectiv de sosire].¹⁵⁸ Pe [GN **peronul** presărat cu panouri publicitare portocalii și străjuit de grupuri de tineri cu tricouri portocalii ținând în mâini buchete mari de baloane portocalii], din [GN **trenul** portocaliu] au descins [GN **expediționarii**: veseli și ei].¹⁵⁹ **chiar dacă** oboșiți, săracii, de-[GN atâta **călătorie**].¹⁶⁰ N-a fost – de fapt – chiar atât de rău.¹⁶¹ în [GN **trenuri**] stătuseră doar pe [GN **drumul** dintre orașele].¹⁶² în **care** au fost așteptați pe parcurs].¹⁶³ iar acolo [GN **opririle**] au fost de [GN **câte două sau trei zile**], cu [GN **campare** în hoteluri].¹⁶⁴ La [GN **reuniunea** de la Berliner Ensemble].¹⁶⁶ **unde** adunării i s-au oferit alte *speech*-uri, un foarte amuzant moment de teatru avangardist și un pahar de revedere].¹⁶⁵ am aflat într-[GN un **timp** record] [GN o **mulțime** de lucruri despre întreaga poveste]: [GN **impresii**], [GN **pășanii**], [GN **episoade** hazlii sau triste] etc. etc.¹⁶⁶ Pierduți în [GN **mulțimea** adunată în sala tip studio, foarte largă], [GN **cei 100** și... de excursioniști] își făceau [GN **semne** complice], ca [GN **membrii** unei confrerii].¹⁶⁷ În rest – [GN alți **invitați**], [GN **lume** literară și mondenă locală], [GN **ziariști**].¹⁶⁸ **care-și** tot plimbau de colo-colo reportofonele și camerele video, la vânatoare de declarații și interviuri].¹⁶⁹ [GN O **lume** pestriță], [GN o **Europă** literară foarte guralivă].¹⁷⁰ **căreia** un domn sobru și elegant, înalt reprezentant al Deutsche Bundesbahn (compania căilor ferate germane, sponsor al călătoriei), i s-a adresat respectuos, adresându-i cuvinte frumoase].¹⁷¹ Nici nu mai contează.¹⁷² **dacă** veneau dintr-[GN o **prețuire** adevărată a literaturii];¹⁷³ probau – în orice caz – [GN **faptul**].¹⁷⁴ **că** Europa comercială, financiară, tehnocratică știe.¹⁷⁵ **că** trebuie.¹⁷⁶ **să** păstreze măcar aparențele atunci.¹⁷⁷ **când** e.¹⁷⁸ **să** recunoască rolul culturii în societate...].¹⁷⁹

[GN **Lecturile**] s-au ținut în [GN **sala** expoziției lui Lawrence Weiner de la Deutsche Guggenheim], [GA umplută] cu [GN **scaune** pliante].¹⁸⁰ [GN **Regulă**

neobișnuită a jocului):^{/181} [GN fiecare **autor**] și-a citit [GN **versurile**] în [GN **limba maternă**], într-[GN un **colț**] aflându-se – totuși – multiplicat [GN **versiunile** traduse în germană,^{/182} pe **care** publicul le lua^{/183} și le urmărea cu atenție].^{/184} A răsunit astfel „[GN **Babelul** lingvistic“ al Europei...]^{/185} Anunțată ca [GN o **instalație**], [GN **expoziția**] era mai degrabă [GN un **soi de „instalație textuală“**]:^{/186} se întindea doar pe [GN **pereții** înalți, albi ca laptele,^{/187} pe **care** erau trasate din loc în loc linii încrucișate și scurte enunțuri scrise cu litere de tipar, în germană și engleză, cu aspect de versuri eliptice, cu lexic categorial, cu câte un cuvânt sau câte o sintagmă pe post de refren, după o regulă vag-permutațională.]/¹⁸⁸ Iată [GN **variantele** în engleză],^{/189} **fără** să mai traduc:^{/190} „AFTER ALL, A BIG THING / ANOTHER THING / SOMETHING / IN FRONT OF A POINT IN TIME“; „A BLACK THING / A WHITE THING / AFTER ALL / SOMETHING / ANYTHING / SEEN AT ANY GIVEN MOMENT“; „A THING OF SOME WEIGHT / A THING OF LESS <#> <X> WEIGHT / AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / STANDING AT THE SAME PLACE“; „SOMETHING IN MOTION / SOMETHING IN STASIS / AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / WITHIN THE SAME RESONANCE“; „SOMETHING / OF FORMAL SUBSTANCE / AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / LEFT IN THE RAIN“; „A CLEAR THING / A DENSE THING/ AFTER ALL / ANOTHER THING / SOMETHING / REFLECTING THE SAME LIGHT“. </X>

CORPUS-TEXT B03 (informativ)

Total propoziții	principale	106	
	subordonate	conjuncționale	43
		relative	43
relative	argumentale	32	37,2%
	periferice	11	12,8%

NOTE:

¹ În plus, corpusul ne-a fost util tocmai pentru că este în format electronic, astfel am putut face sortări după diverse criterii ale unui foarte amplu material, lucru extrem de dificil de realizat cu fișe clasice.

² Am folosit în adnotare simbolurile minimale. Pentru cele trei categorii de simboluri: minimale, recomandabile și opționale (standard), cf. Nelson, 2002. Adnotarea standard se face doar dacă se are în vedere *parsing*-ul sintactic; noi am „cernut“ doar construcțiile relative, alcătuiind tablele ca în *Anexa 2*.

ANEXA 2

Eșantion corpus relative sortat după relativ, antecedent și modul din relativă – CARE COMPLETIVE (B)

Nr. crt.	Construcția	Antecedent	Relativ	Tip antecedent	Mod verbal	Categoria relativizată	±Animat
	...	...	...	...	...	...	...
1.	Îl adaug <i>la colecția de CD-uri pe care</i> am inițiat-o la Madrid, cu înregistrarea lui Paco de Lucia. (B03, 443, 94)	<i>la colecția de CD-uri</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
2.	Îmi iau <i>geanta pe care</i> am avut-o în avion și ies. (B03, 446, 20)	<i>geanta</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
3.	Îmi spune că amica mea Almudena, <i>poeta spaniolă pe care</i> am cunoscut-o la Sibiu, va fi în recital în prima seară la Madrid. (B03, 449, 26)	<i>poeta spaniolă</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	+
4.	În Germania cota lui Richard este, după toate <i>datele pe care</i> le am, într-o continuă creștere. (B03, 453, 49)	<i>după toate datele</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	-
5.	În repriza a doua, italienii nu fac decât să conserve rezultatul, și fac <i>jocul pe care-l</i> știu cel mai bine, un joc de uzură în care principala preocupare e de a ține mingea cât mai departe de poarta proprie. (B03, 460, 63)	<i>jocul</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	-
6.	Kaliningrad e <i>cel mai straniu loc pe care</i> l-am văzut în viața mea. (B03, 469, 61)	<i>cel mai straniu loc</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
7.	Kaliningrad e, repet, <i>cel mai straniu loc pe care</i> l-am văzut vreodată. (B03, 470, 62)	<i>cel mai straniu loc</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-

8.	La capitolul curățenie stăm însă mai rău decât <i>în toate orașele pe care</i> le-am văzut și includ aici și Sankt Petersburg care, deși e decăzut, e măcar curat. (B03, 474, 95)	<i>în toate orașele</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
9.	La un recital susținut la Hanovra, unul dintre colegii noștri, islandezul Einar Gunnarsson, a fost admonestat ca un școlar <i>pentru literatura pe care</i> o scrie. (B03, 487, 126)	<i>pentru literatura</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	-
10.	Mai mult, Richard Wagner mi-a povestit că, <i>în timpul recitalului pe care</i> l-a avut aici împreună cu Glenn Patterson și Alberto Porlan, Amanda i-a cerut moderatoarei s-o includă și pe ea în program. (B03, 498, 74)	<i>în timpul recitalului</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
11.	Mai povestește că e vecin cu Peter Esterhazy, cunoscutul <i>prozator maghiar pe care</i> , de altfel, l-am văzut în gara Fredrichstrasse. (B03, 499, 119)	<i>cunoscutul prozator maghiar</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	+
12.	Martin, ghidul nostru prin Berlin, e <i>cel mai bun ghid pe care</i> l-am avut în călătorie. (B03, 500, 115)	<i>cel mai bun ghid</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	+
13.	O voi ține <i>pentru colecția de obiecte pe care</i> mi-a sugerat Simona Popescu înaintea călătoriei s-o adun. (B03, 530, 28)	<i>pentru colecția de obiecte</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
14.	<i>Observația generală pe care</i> pot s-o fac e că volumele arată bine pe dinafară dar sunt făcute cu hârtie proastă, așa-zisa „hârtie de ziar”. (B03, 531, 98)	<i>observația generală</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	-

15.	Oricum <i>impresia pe care</i> mi-a făcut-o Potsdamer Platz noaptea a fost extraordinară. (B03, 539, 117)	<i>impresia</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
16.	<i>Partea de oraș pe care</i> o vedem nu e, sub nici o formă, „orașul din vise“. (B03, 544, 20)	<i>partea de oraș</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	-
17.	Personalitatea lui „Mercure Meriadeck“ e dată de combinația de imaginar, scene din lumea filmului, fotografiile de actori, chiar câte un Batman deloc înspăimântător la ieșirea din lift, și real, realul cotidian care iese din aria cenușului și se așază <i>în scaunul pe care</i> scrie Steven Spielberg. (B03, 556, 32)	<i>în scaunul</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Circ loc	-
18.	Probabil erau două bibliotecare pe care nu le interesau deloc scriitorii contemporani, pentru că în Germania cota lui Richard este, <i>după toate datele pe care</i> le am, într-o continuă creștere. (B03, 571, 49)	<i>după toate datele</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	-
19.	Probabil erau două bibliotecare <i>pe care</i> nu le interesau deloc scriitorii contemporani... (B03, 572, 49)	<i>două bibliotecare</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind imp	Cd	+
20.	Proza lui Richard, am avut ocazia să citesc traducerea în română a <i>fragmentului pe care</i> l-a citit la Madrid, e aparent austeră. (B03, 575, 30)	<i>a fragmentului</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-
21.	Rămân la ideea că bucătăria chinezească e cea mai bună <i>bucătărie „exotică“ pe care</i> am „testat-o“. (B03, 578, 116)	<i>cea mai bună bucătărie „exotică“</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	-

22.	Realitatea <i>comunismului pe care</i> probabil îl visează, într-o formă sau alta, și Ștefan nu poate știi asta, e cea din cărțile și broșurile cu care s-a intoxicat el. (B03, 580, 57)	<i>comunismului</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	–
23.	Se bea o <i>cafea</i> minunată, poate <i>cea mai bună pe care</i> am băut-o vreodată. (B03, 585, 32)	<i>o cafea (...)</i> <i>cea mai bună</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind pc	Cd	–
24.	Sigur că Dubravka privește lucrurile dintr-un unghi exclusiv teoretic și, probabil, de aici și <i>stridențele pe care</i> le descopăr în discursul ei. (B03, 592, 33)	<i>stridențele</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	–
25.	Soția sa, Maria Macovei, e moldo-veancă de origine și are, firesc, un rol deosebit <i>în afinitățile pe care</i> le are Leons cu cultura română. (B03, 599, 75)	<i>în afinitățile</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	–
26.	Tot în tren, primim textul <i>rezoluției pe care</i> scriitorii prezenți în tren urmează s-o adopte. (B03, 612, 105)	<i>rezoluției</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	–
27.	Trecând de experiența personală, observ că, în fond, aproape în permanență comunicarea a depășit stadiul unor simple recitaluri, colocvii sau întâlniri, transformându-se într-un elogiu adus <i>vechimii și diversității esențiale pe care</i> o reprezintă spațiul european. (B03, 618, 126)	<i>vechimii și diversității esențiale</i>	<i>pe care</i>	S _{det}	Ind prez	Cd	–

28.	Un tramvai face drumul din plin oraș <i>până în vârful colinei</i> pe care ne aflăm. (B03, 624, 22)	<i>până în vârful colinei</i>	pe care	S _{det}	Ind prez	Circ loc	–
29.	Urc în cameră și mă uit la CNN, răsfoiesc puțin <i>documentația</i> pe care ne-au oferit-o gazdele. (B03, 626, 80)	<i>documentația</i>	pe care	S _{det}	Ind pc	Cd	–
30.	Văd Balșoi Teatr și Malți Teatr și noua statuie a lui Petru I, mult comentată datorită <i>sumei imense</i> pe care întregul proiect a consumat-o. (B03, 630, 92)	<i>datorită sumei imense</i>	pe care	S _{det}	Ind pc	Cd	–
31.	Zice că e un gest deosebit, dar de neînțeles <i>în vremurile</i> pe care le trăim. (B03, 637, 45)	<i>în vremurile</i>	pe care	S _{det}	Ind prez	Cd	–
32.	Am cunoscut experiența descreierată <i>a comunismului</i> pe care , tulburător pentru mine, există chiar minți luminate care încearcă să-l caționeze. (B03, 640, 123)	<i>a comunismului</i>	pe care	S _{det}	Conj prez	Cd	–
33.	Sunt 15 locuri <i>pe scaune</i> pentru care trebuie să aștepți. (B03, 595, 53)	<i>15 locuri pe scaune</i>	pentru care	S _{det}	Ind prez	Circ	–
	...	...	...	...	...	...	...

Eșantion corpus relative sortat după relativ, și valoarea morfologică a adjunctului „gazdă” –
CÂT PERIFERICE CIRCUMSTANȚIALE (B)

Nr. crt.	Construcția	Relativ	Valoare morf.	F. Adjunct	Corelativ	Sens	Poziția relativei față de regentă
1.	Să vedeți, am spus eu repede, la început lucrurile au mers destul de bine... <i>cât</i> timp am fost doar noi trei. Mama, tata și cu mine. (B05b, 49)	<i>cât</i>	adj	CT		durată	postpusă
2.	<i>Cât</i> timp ne învățăm prin „zonă”, o femeie împarte rații de supă în castroane metalice. (B03, 843, 77)	<i>cât</i>	adj	CT		durată	antepusă
3.	Nu dădu imediat importanță și continuă să mășterească dedesubt prin măruntaie. Până ce, deranjat, se sprijini în cele din urmă într-un cot și se trase puțin în afară. <i>Atâta cât</i> să vadă cine este. (B02, 383)	<i>cât</i>	adv	CM	atâta	durată	postpusă
4.	Și-oricum îmi bat gura de pomană, te pricepi tu la muierii <i>cât</i> mă pricep eu la limbi străine. (B05b, 48)	<i>cât</i>	adv	CM		cantitate	postpusă
5.	Se întoarce prudent, <i>atâta cât</i> să-l poată observa la rându-i. (B02, 384)	<i>cât</i>	adv	CM	atâta	cantitate	postpusă
6.	Bucuria însă îi fu scurtă. Foarte scurtă. Doar <i>atât cât</i> durase și zâmbetul. (B02, 385)	<i>cât</i>	adv	CM	atât	durată	postpusă
7.	Se uită la pat. Se putea trânti. Să doarmă un ceas, două, <i>atât cât</i> să treacă timpul mai ușor, să se estompeze contradicțiile din sinea lui, ori chiar să le uite. (B02, 386)	<i>cât</i>	adv	CM	atât	Durată / cantitate	postpusă

8.	Apropo, să nu uit. Aseară, <i>cât</i> am lipsit din cameră, am tratat cu prietenul nostru, Mimo, să ne ducă până la linia frontului. (B02, 387)	<i>cât</i>	adv	CM		durată	antepusă
9.	Publicul e, când ajungem, destul de restrâns, apoi, <i>cât</i> stăm de vorbă cu directorul Centrului Cultural, sporește. (B03, 832, 24)	<i>cât</i>	adv	CM		durată	antepusă
10.	Via se întinde <i>cât</i> vezi cu ochii. (B03, 837, 32)	<i>cât</i>	adv	CM		cantitate	postpusă
11.	Ascultăm <i>cât</i> ascultăm, după care pornim spre al doilea popas, statuia lui Schiller. (B03, 840, 62)	<i>cât</i>	adv	CM		durată	postpusă
12.	Ieri, <i>cât</i> noi am fost la Cerniahovsk, alți scriitori au fost invitați la familia din Kaliningrad. (B03, 842, 67)	<i>cât</i>	adv	CT		durată	antepusă
13.	Aștept <i>cât</i> aștept. (B03, 846, 94)	<i>cât</i>	adv	CM		durată	postpusă
14.	Poate ar avea de ales: a lăsa totul dracului, vorba ăluilalt, ori să iasă din vamă și să strige <i>cât</i> îl țin puterile, doar așa, fiindcă i-a venit lui să strige, vama vecinilor e departe și nu l-ar auzi decât soldatul de sub ciupercă, ori, a treia variantă, să continue să-și exerseze nervii la scene dure, pregătindu-se pentru Legiunea Străină, loc în care nu va ajunge niciodată. (B02, 388)	<i>cât</i>	adv	CM		intensitate	postpusă

15.	Își propuse răspicat să adoarmă la loc dar nu fu chip, ba cu cât își comanda mai imperios, cu atât se deștepta mai bine și mai săcâit că era îmbibat de sudoare, zgâriat de cuvertura cu zmei portocalii în frize intercalate cu păuni roțați, însetat și amărât. (B09, 01)	cu cât	adv	CM	cu atât	măsură în progresie	antepusă
16.	Era curtat de multe fete fiindcă participa la toate golăniile colegilor păstrându-și finețea și distanța de băiat umblat prin cele firești, incapabil să vulgarizeze pe tema sexului sau pe tema științei, atât cât se pricepea, fiindcă era deja cultivat, (...) (B09, 05)	cât	adv	CM	atât	cantitate	postpusă
17.	Stai cât vrei, zise Cristina din vârful patului, unde trona înfășurată în cearceafuri, înconjurată de câni, conserve-scrumiere și jumătăți de foi pircălite cu creion tare, desene ilizibile. (B09, 31)	cât	adv	CM		durată	postpusă
18.	Venise hotărâtă să reziste vestei seduției a Parisului. Să-l vadă cât se putea în zece zile, fără prejudecăți livrești și fără entuziasm obligatoriu. (B07, 18)	cât	adv	CM		cantitate	postpusă
19.	Uneori îi făcea semne: inelul ei o strângea ușor, nu deranjant, cât să-l simtă în șanțul săpat la baza inelarului. (B07, 39)	cât	adv	CM	Conj	măsură	postpusă
20.	Zgribulită, intra în biserici, în prăvălii, lua metroul cât să se mai încălzească, mereu cu sentimentul că e așteptată afară, că poate rata ceva important. (B07, 76)	cât	adv	FINALĂ	Conj	măsură	postpusă

21.	Între timp, dacă se apropia vreun securist aflat în control, puneam laserul pe el și îl lichidam <i>cât</i> ai zice pește. (B06a, 18)	<i>cât</i>	adv	CM		durată	postpusă
22.	Viața mea și mai amară are să fie de acum înainte. Dar <i>cât</i> pot să rezist, voi rezista. (B10, 231)	<i>cât</i>	adv	CM		cantitate	antepusă
23.	<i>Cât</i> starea sănătății va permite, voi continua a picta tot ca și până acum, dar uneori am nevoie și de stimulente, pentru că nu poți numai să pictezi, am nevoie și de o comunicare cu oamenii. (B10, 314)	<i>cât</i>	adv	CM		durată	antepusă
24.	Îmi este foarte greu a le face eu. Încerc <i>cât</i> pot să le fac pentru că nu are cine. (B10, 335)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură	postpusă
25.	Încerc <i>cât</i> pot să mențin stupii. (B10, 337)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură / durată	postpusă
26.	Încerc să rezist și să fac față <i>cât</i> pot. (B10, 338)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură / durată	postpusă
27.	Nu mai pot picta atât de mult, dar totuși <i>cât</i> pot încerc a picta. (B10, 358)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură	antepusă
28.	Parcă nu au deștul pământ <i>cât</i> este peste hotar care rămâne cu buruieni! (B10, 366)	<i>cât</i>	adv	CM		cantitate	postpusă
29.	Numai că, uneori, te lovești de omul simplu care te aduce la disperare pentru că, uneori, are și el dreptate, <i>cât</i> de simplu îți spune lucrurile. (B10, 455)	<i>cât</i>	adv	CV		concesie	postpusă

30.	Când te gândești că mai ales satul trebuia încurajat <i>cât</i> se poate. (B10, 464)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură	postpusă
31.	Mă voi zbate <i>cât</i> voi putea în propriul meu necaz, în propria mea disperare. (B10, 733)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură / durată	postpusă
32.	<i>Cât</i> voi putea rezista. (B10, 734)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură / durată	postpusă
33.	Acesta a fost un adevărat domnitor ce rămâne <i>cât</i> va exista România, care a ținut cu adevărat la glia strămoșească, nu ca acei care se pun acum la cârma României, coate-goale care vor să domnească și să se-mbogățească pe spinarea poporului. (B10, 763)	<i>cât</i>	adv	CM		durată	postpusă
34.	Eu îl susținusem în fața lui Iliescu, atâta <i>cât</i> era posibil la BBC, dar, așa cum i s-a plâns lui Stere, n-am făcut o dată un reportaj integral pozitiv despre el. (B01, 80, 16)	<i>cât</i>	adv	CM	atâta		postpusă
35.	Mama mă întâmpină cu o emoție prost ascunsă, <i>pe cât</i> e de puternică. (B01, 109, 20)	<i>pe cât</i>	adv	CM comparativă		cantitate	postpusă
36.	Sensibil, sărac, orgolios <i>cât</i> cuprinde, la întoarcere va trece probabil la cine îl va aprecia primul. (B01, 201, 31)	<i>cât</i>	adv	CM		cantitate	postpusă
37.	La naiba, n-o să-mi scrie mie Dinică Războiul..., <i>cât</i> o fi el de actor celebru. (B01, 302, 48)	<i>cât</i>	adv	CV		concesie	postpusă

38.	Într-o săptămână, țărâniștii au fost pe ecrane <i>cât</i> n-au fost într-un an. (B01, 339, 56)	<i>cât</i>	adv	CM		măsură / durată	postpusă
39.	„Rossia“ e, <i>din câte</i> înțeleg, fostul hotel al nomenclaturii de partid. (B03, 845, 91)	<i>din câte</i>	pron	CREL / CȚ		cantitate/ ipoteză	postpusă
40.	Corinne îmi spune că, <i>din câte</i> a înțeles, Abdullayev e un fel de Barbara Cartland al țării sale și că se dă foarte mare cu „porcăriile“ pe care le scrie. (B03, 834, 26)	<i>din câte</i>	pron	CRel		măsură	antepusă